

MATERIALS INSIDE – OUTSIDE

INTERNATIONAL EXPERIENCES AND THE CURRENT RESTORATION OF THE TUGENDHAT HOUSE IN BRNO

International Conference on occasion of DOCOMOMO International Specialist Committee on Technology – ISC/T meeting.

Thursday, June 30, 2011

Brno, University of Technology, Faculty of Architecture,
Poříčí 5, 639 00 Brno, Czech Republic

For about one year the Tugendhat House is being restored. The works are half completed, and when finished in 2012, the Tugendhat House will be open to the public again. This conference gives an opportunity to the public including students, architects, conservators etc. to be informed about the current process and the methods of restoration of the Tugendhat House. At the same time it takes advantage of the presence of specialists in Modern Movement architecture on the occasion of the DOCOMOMO International Specialist Committee on Technology (ISC/T) 5. meeting in Brno. The conference is designed to contribute to the efforts of the City of Brno and the specialists involved to provide restoration of the highest possible quality at the Tugendhat House. It will discuss the international standards of preservation concerning the technologies used in the architecture of the Modern Movement.

PATRONAGE:

Prof. Dr. Daniela Hammer-Tugendhat, Wien
MUDr. Jiří Besser Minister of Culture of the Czech Republic
Bc. Roman Onderka, MBA, Lord Mayor of the City of Brno
Ing. Arch. Naděžda Goryczková, General Director of the National Institute of Cultural Heritage
Bc. Karel Ksandr, General Director of the National Museum of Technology
Prof. Ana Tostões, Architect and Architecture Historian, Chair of DOCOMOMO International

ORGANIZATION:

Museum of the City of Brno
Tugendhat House International Committee THICOM

COMMITTEE OF ORGANIZATION:

Ing. Arch. Iveta Černá, Dr. Petr Dvořák, Prof. Dr. Ivo Hammer, Bc. Eliška Veselovská

COOPERATION:

University of Technology in Brno, Faculty of Architecture FA VUT
UNISTAV a.s., general contractor for the restoration of the Tugendhat House
DOCOMOMO Czech republic
Foundation Fund of Tugendhat Vilya
DOCOMOMO Germany / Technology

LANGUAGES:

English, Czech (simultaneous translation)

ENTRANCE FREE

PROGRAM

09:00-09:45 Words of welcome (chair: Iveta Černá)

Josef Chybík, *Dean of FA VUT*
Jiří Besser, *Minister of Culture CR*
Roman Onderka, *Lord Mayor of the City of Brno*
Pavel Ciprian, *director of City Museum of Brno*
Karel Ksandr, *General director of NTM*

09:45-10:30 Introduction, initial thoughts (chair Pavel Ciprian)

Ana Tostões, *Chair of DOCOMOMO International*
Kyle Normandin, *Chair of DOCOMOMO International ISC/T*
Iveta Černá, *Head of Tugendhat House Department of MuMB*
Ivo Hammer, *Chair of THICOM*

BREAK

11:00-12:30 Theory / History (chair: Ivo Hammer)

Vladimír Šlapeta – Modern Movement Architecture and Material: Early Functionalism in Europe
Ola Wedeburn – Material and Meaning
Petr Pelčák – Modern Movement Architecture and Material: Brno and Czechoslovakia
Discussion

LUNCH

14:00-15:45 Tugendhat House and international experiences (1) (chair: Ruggero Tropeano)

Thomas Danzl – Thoughts on strategy of preservation
Ivo Hammer – Conservation Investigation Campaign CIC: methods, results
Marek Tichý – The OMNIAproject: in the middle of realization
Ivan Wahla – Some adjustments to the project
Discussion

BREAK

16:10-18:30 Tugendhat House and international experiences (2) (chair: Wessel de Jonge)

Miroslav Ambroz – The semi circular wall of the Tugendhat House and investigations in MOMA
Wessel de Jonge – Glass in MM Architecture and the Tugendhat House
Arthur Rüegg – Furniture in MM Architecture and the Tugendhat House
Michal Malásek (UNISTAV a.s.) – Problems of realization
Iveta Černá and Dagmar Černoušková – Documentation, planning of maintenance and visitors centre
Final discussion (Chair: Ana Tostões)

INTERNATIONAL EXPERIENCES AND THE CURRENT RESTORATION OF THE TUGENDHAT HOUSE IN BRNO

Mezinárodní konference ku příležitosti zasedání technické sekce DOCOMOMO International, Specialist Committee on Technology – ISC/T.

Čtvrtek, 30. června 2011

Brno, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury,
Poříčí 5, 639 00 Brno, Česká republika

Vila Tugendhat je již za pomyslnou polovinou plánované památkové obnovy a od ledna 2012 bude pro veřejnost otevřena. Přítomnost členů technické sekce DOCOMOMO International Specialist Committee ISC/T, kteří přednesou na konferenci své příspěvky, poskytuje odborné veřejnosti, a to především zájemcům o moderní architekturu z řad studentů, architektů, restaurátorů atd., příležitost k tomu, aby získali informace o aktuálních metodách restaurování a památkové obnovy. Konference se snaží podpořit úsilí města Brna a odborníků realizovat památkovou obnovu Vily Tugendhat v co nejvyšší možné kvalitě a současně přiblížit nejnovější metody veřejnosti. V příspěvcích bude věnována pozornost mezinárodním standartům ochrany materiálů v moderní architektuře.

PATRONÁT:

Prof. Dr. Daniela Hammer-Tugendhat, Vídeň
MUDr. Jiří Besser, Ministr kultury České republiky
Bc. Roman Onderka, MBA, Primátor statutárního města Brna
Ing. Arch. Naděžda Goryczková, generální ředitelka Národního památkového ústavu
Karel Ksandr BSc, generální ředitel Národního technického muzea
Prof. Ana Tostões, architekt a historik architektury, předsedkyně DOCOMOMO International

ORGANIZÁTOŘI:

Muzeum města Brna
THICOM Mezinárodní expertní poradní sbor, v procesu památkové obnovy vily Tugendhat

VÝBOR ORGANIZACE:

Ing. Arch. Iveta Černá, Dr. Petr Dvořák, Prof. Dr. Ivo Hammer, Bc. Eliška Veselovská

SPOLUPRÁCE:

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury
UNISTAV a.s., generální dodavatel památkové obnovy Vily Tugendhat
DOCOMOMO Česká republika
Nadační fond vily Tugendhat
DOCOMOMO SRN/ Technická sekce

JAZYK:

angličtina, čeština (simultánní překlad)

VSTUP VOLNÝ

PROGRAM

09:00-09:45 Oficiální přivítání (moderuje: Iveta Černá)

Josef Chybík, *děkan FA VUT v Brně*
Jiří Besser, *ministr kultury České republiky*
Roman Onderka, *Primátor statutárního města Brna*
Pavel Ciprian, *ředitel Muzea města Brna*
Karel Ksandr, *generální ředitel Národního technického muzea*

09:45-10:30 Úvod (moderuje: Pavel Ciprian)

Ana Tostões, *předsedkyně DOCOMOMO International*
Kyle Normandin, *předseda DOCOMOMO ISC/T*
Iveta Černá, *vedoucí pracoviště Vila Tugendhat, Muzeum města Brna*
Ivo Hammer, *předseda THICOMu*

PŘESTÁVKA

11:00-12:30 Teorie/ Historie (moderuje: Ivo Hammer)

Vladimír Šlapeta – Moderní architektura a materiály: Ranný funkcionalismus v evropském kontextu
Ola Wedeburn – material v archietktuře, jeho využití a význam
Petr Pelčák – Moderní architektura a materiály: v Brně a v československém kontextu
Diskuze

OBĚD

14:00-15:45 Vila Tugendhat a mezinárodní zkušenosti (1) (moderuje: Wessel de Jonge)

Thomas Danzl – Úvahy nad strategií konzervování
Ivo Hammer – Restaurátorské průzkumy (Conservation Investigation Campaign) CIC: metody, výsledky
Marek Tichý – Omnia: projekt v polovině realizace
Ivan Wahla – Vybrané změny v projektu
Diskuze

PŘESTÁVKA

16:10-18:30 Vila Tugendhat a mezinárodní zkušenosti (2) (moderuje: Ruggero Tropeano)

Miroslav Ambroz – Půlkruhová stěna z makassarského ebenu ve Vile Tugendhat, archivní zdroje z MOMA
Wessel de Jonge – Sklo v moderní architektuře a Vile Tugendhat
Arthur Rüegg – Nábytek v moderní architektuře a Vile Tugendhat
Michal Malásek (UNISTAV a.s.) – Problémy realizace památkové obnovy
Iveta Černá and Dagmar Černoušková – Dokumentace, tvorba a realizace návštěvnického centra Vily Tugendhat
Závěrečná diskuze (moderuje: Ana Tostões)